

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

nos in iram, fed in acquisitionem falutis,
1. Theff. 5. v. 9.

De Tertio.

Reflat *Cautela*, quæ tribus abfolvitur
Regulis, quarum

1. *Feflum decoro celebra.* Exemplo funt
piæ hæ mulierculæ, in quibus apparet,

1. *Insignis pietas.* Sabbatho enim quie-
fcebant, juxta præceptum Dei, Exod. 20. 8.
Idem nos faciamus. Fefla enim folennia
non ideò inftituta funt, ut in delitiis, cra-
pulâ aut ebrietate transigantur, ut hodiè
pervertus mós invaluit: fed in æde Domi-
ni conveniamus oportet, laudantes & ce-
lebrantes Dominum pro beneficiis nobis
exhibitis, quæ decora & jucunda laudatio
eft, Pfal. 147. v. 1. placetque Deo super ju-
vencum, cornua producentem & ungulas,
Pfal. 69. v. 32. quando verò feftivitates
Dei in peccatis transiguntur, ad gravem
Deus hoc ipfo iram provocatur, ut con-
vertat feftivitates in luctum, & cantica in
planctum, Amos 8. v. 10.

2. *Singularis animofitas.* Hâc in parte
Apoftolis palmam præripiunt, qui meti-
culofi latibula quæfiverât, & conclavi fele
incluferant, nec prodire audebant, ad re-
furrectionem Chrifti indagandam, quam
tamen ipfis Servator clarè prædixerat. Sic
nullum periculum illæ verentur, fed ani-
mofe ad fepulcrum pergunt. Hæc fidei
narura eft, ut in Chrifto non offendatur,
nec periculum ullum fugiat, quod oboriri
poffit. Qui enim crediderit, non feftina-
bit, Efa. 28. v. 17. fed novit fibi pro Chri-
fto donatum effe, ut non folùm in eum
credat: fed etiam pro illo patiat, Phil. 1.
v. 29. quod & Chriftianus nunquam aver-
ferur: fed fpe gaudeat, & in tribulatione pa-

tiens effe perfeveret, Rom. 12. v. 12. juxta
illud: Credidi, propter quod locutus
fum, Pfal. 116. v. 10.

3. *Conjuncta unanimitas.* Unum enim
illis erat cor, & unus affectus: quod huic,
& illi placebat. Id eft, humero uno fervire
Deo, Soph. 3. v. 9. Idem nobis quoq; imi-
tandum. Quando enim Servator nofter
pacem apprecatur nobis, Joh. 20. v. 19 hoc
ipfo non modò conscientiam noftram pa-
caturus, fed & fimul graviter nobis impe-
raturus eft, ut inquiramus pacem, & mutuo
perfequamur eam, Pl. 34. v. 15. Matt. 5. v. 9.

4. *Tempeftiva fedulitas.* Somnum enim
profligantes, cum ipfo diluculo, ante Solis
ortum itineri fe accingunt. Id nofter quo-
que officii eft. Studio non pigri fimus,
Rom. 12. v. 11. Imprimis in rebus falutem
noftram concernentibus, fomnum pecca-
torum & fecuritatis abigamus, ut manè
furgamus. Pœnitentia quippe fera, rarè
eft vera, ficut in tota facrà Scripturâ nul-
lum exemplum occurrit, nifi latronis, in
ipfo vitæ articulo pœnitentiam agentis,
Luc. 23. v. 43. id verò neutiquam in imita-
tionem trahendum, fed potius falutare Si-
racidis confilium amplectendum; Ante
languorem humiliate, & in tempore pec-
catorum oftende conversionem tuam,
Sir. 18. v. 21. 26.

5. *Rara liberalitas.* Non enim parcent
fumtibus emendis aromatibus, quibus
Dominum ungant. Nam ubi cor fincerum
eft, ibi haud inviti largimur de facultatibus
noftreis, ad confervationem cultus divini,
& egenorum indulgentiam, ita ut fi mul-
tùm nobis fuerit, abundanter tribuamus:
fin exiguum, etiam hoc libenter impertiri
ftudeamus, Tob. 4. v. 9. Hilarem enim da-
torem diligit Deus, 2. Cor. 9. v. 7. Hoc fra-
grans

grans illud unguentum est, quo Christus adhuc hodiè ungitur. Unde & non sine remuneratione fiet. Mutuò enim dat Domino, qui miseretur pauperis, & retributionem suam reddet ei, Prov. 19. v. 17.

II. *Resurrectionem Christi pondera.* Hanc enim inculcat prælecta Pericope, in quâ illa juxta omnes circumstantias evidenter describitur. Surrexit enim Servator,

1. *Tempore congruo*, tertio sc. die, ut ipse promiserat, & Scriptura prædixerat. Cum enim transisset Sabbathū, Maria Magdalena, & Maria Jacobi & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum.

Sicut igitur Servator die Parasceves circa vesperam expiraverat: ita per Sabbathum in sepulchro quiescere sinunt, sequente verò Solis die manè surrexerunt, quò corpus ejus more Judaico ungerent.

Id non modò per Prophetas prædictum generaliter, imprimis ubi David ait: Non dereliques animam meam in inferno, Pl. 16. v. 10. sed & specialiter, ratione temporis & diei prædefiniti. Sic enim Os. 6. v. 2. dicitur: Vivificabit nos post duos dies, in die tertiâ suscitabit nos, & vivemus in conspectu ejus. Quod quidem de resurrectione omnium credentium intelligendum: quia verò hæc à Christi Resurrectione pendet, Propheta quasi id dicturus est: Sicut Christus post triduum surrexit ex mortuis: ita nec nos Deus in æternum in tumulis nostris relinquet, sed suo tempore vivificaturus est, juxta illud Joh. 5. 25. Quò pertinet quoque typus Jonæ, ipso Christo sic explicante, Matth. 12. v. 40. Jon. 2. v. 1.

Hinc igitur elucescit, Servatorem nostrum non nudum hominem, sed Filium Dei & Θεού γέννητον esse. Omnes enim re-

liqui homines corruptionem videre coguntur, nemine, cujuscunque loci & ordinis sit, inde excepto, juxta illud: Terra es, & in terram reverteris, Gen. 3. v. 19. Verùm Christi corpus corruptionem non vidit, sed tertio die vivum prodiit, quia divinitati personaliter unitum fuit. Licet enim vinculum naturale corporis & animæ solutum, aliàs mors non vera fuisset: attamen vinculum personale, quo divina & humana natura combinatæ fuerunt, integrum mansit, ita ut Deus homo, & homo Deus mediâ in morte idem, nec mutatus fuerit, Psal. 102. v. 28.

Hinc Paulus ait, Christum natum ex semine David secundum carnem, declaratum autem Filium Dei, in virtute secundum Spiritum sanctificationis, ex resurrectione, Rom. 1. v. 3. 4.

Inserviat hoc consolationi nostræ. Christus enim primogenitus ex mortuis est, Col. 1. v. 18. quia igitur ille surrexit, neque nos in morte manebimus. Vivo enim, inquit, & vos viveris, Joh. 14. v. 19.

2. *Causo monumento.* Josephus enim & Nicodemus ingentem lapidem ad ostium monumenti advolverant, quem deindè Pontifices sigillo Pilati signaverant: verùm & lapide, atque sigillo spreto, Christus perrupit: Sicut Simson ambas portæ fores, cum postibus suis & vestibibus apprehendit, & ita manus hostium evasit, Jud. 16. 3.

Et licet Angelus postea lapidem removerit, attamen id non factum est, ut Christus resurgere posset, sed ut mulieribus sepulchrū vacuū ostēderetur, Chrysofomo asserente. Hinc igitur colligamus, Servatorem nos habere ejusmodi, qui non modò seipsū vivificavit: sed quinos quoq; è tumulis

h h 2

nostris

nofttris concludis refufcitare poffit. Non enim impoffibile eft apud eum ullum verbum, Luc. 1. v. 37. Quin potius cum Jobo dicimus: Scio, quod Redemptor meus vivit &c. Job. 19. v. 26.

3. *Corpore clarificato.* Postquam enim Chriftus refurrexit, postmodum non ut antè cum difcipulis fuis converfatus eft: fed diverfis vicibus, καὶ ἑπομένως quoties & prout libuit fe illis exhibuit conſpiciendū. Alias conſpicere eum non potuiſſent, ſicut nec corpora Sanctorum, exeuntia de monumentis poſt reſurrectionem Chrifti, non omnibus, ſed multis apparuerunt, quibus nimirum Deus oculos aperuit, ut eadem videre potuerint, Matth. 27. v. 53.

Non igitur Deo ejusque verbo repugnat, quando Chriftum non modo in ſacrâ cœna, ſed & Eccleſiæ ſuæ omnibus diebus uſq; ad conſummationem ſæculi præſentem ſtatuiſſimus, Matth. 28. v. ult. hoc enim neutiquam abſurdum eſt, quia non modo habet clarificatum corpus, ſed & idem in perſonam τῆς ἀρχῆς aſſumptum, erectum etiam ſuper omnes cœlos, ut omnia ipſi ſubjecta ſint, nihil omiſſo, Hebr. 2. v. 8.

Optimum erit, ut in captivitatem redigamus omnem intellectum, 2. Cor. 10. v. 5. perpendentes, quod ambulemus per fidem, non per ſpeciem, 2. Cor. 5. v. 7. Beati enim qui credant, & nō vident, Joh. 20. 29.

III. *Fructus Paſchales tibi applica.* De aridâ Aaronis virgâ memoratur, quod unâ nocte germinaverit, floruerit & amygdalas dederit, Num. 17. v. 18.

Id pii Veteres Chriſto applicarunt, qui velut aridum lignum die Paraſceves à Joſepho & Nicodemo in ſepulcro poſit⁹, tertio die quaſi diluculū progreſſus eſt, Oſe. 6.

v. 3. & jucundos flores & amygdalas offendit, primū Mariæ Magdalenæ, Joh. 20. v. 14. deindè mulierculis, ſepulchrum inviſentibus, Matt. 28. v. 9. tertio Simoni Petro, ut & duobus diſcipulis Emaus proficite-ribus, Luc. 24. v. 5. & demū Apoſtolico Collegio in conclavi congregato, ubi Servator ipſis pacem ſuam attulit, Joh. 20. 19. & ſic multis argumentis ſe vivum exhibuit, Act. 1. v. 3.

Adhuc hodiè pacem in Eccleſiâ prædicare, & amygdalas distribuere ſinit in ſolatiū nobis in vita & morte conſtitutis. Fit id 1. *Per Angelorum apparitionem.* Sex diverſi Angeli in Reſurrectione Domini apparuerunt. Primus revolvit lapidem, & fugat cuſtodes ſepulchro deſtinatos. Secundus & tertius ad ſepulchrum ſedent, inſtruentes mulieres. Quartus & quintus ſedent in ſepulchro, unus ad caput & unus ad pedes, Joh. 20. v. 12. Sextus deſcribitur in textu noſtro, quod ſederit in dextris, coopertus ſtolâ candidâ. En magnum Dominum, tot miniſtris & apparitoribus inſtructum.

Quando nos firma fide ei adhæreſcimus, dabit nobis, de his, qui quotidie aſſiſtunt ei Zach. 3. v. 7. ut cuſtodiant nos per omnem vitam, in omnibus viis noſtris, Pſal. 91. v. 11. Et quando hora noſtra ultima ingruet, nō derelicturus nos eſt orphanos, Joh. 14. 18. ſed mandaturus Angelis ſuis, ut animam noſtram deportent in ſinum Abrahæ, Luc. 16. v. 13. corpus verò cuſtodiant cum omnibus offibus ſuis, ut unum ex his non conteratur, Pſal. 34. v. 21.

2. *Per metus abolitionem.* Nolite expaveſcere, inquit Angelus, ſurrexit.

Idem nobis quoque dictum ſit, Nos homunciones naturaliter mortem pertimeſcimus, qui velut ultimus inimicus,

1, Cor.

1. Cor. 15. v. 26. corpus & animam separar. Diabolum, qui die & nocte accusat nos coram Deo, Apoc. 12. v. 10. *Iram Dei*, quam peccatis nostris thesaurizamus nobis, Rom. 2. v. 15. Rom. 7. v. 19. Job. 9. v. 3.

Verum recordatione resurrectionis Christi, mortis metum proffigare possumus. Scimus enim, quod qui Jesum suscitavit, & nos per Jesum suscitaturus sit, 2. Cor. 4. v. 14. Sir. 48. v. 12. Psal. 16. v. ult. Nec minus Diaboli metu soluti sumus, Hebr. 5. v. 15. Quin & ira Dei pacata est, Resurrexit enim Christus propter justitiam nostram, Rom. 4. v. ult. Ideo ait Christus; Pax vobis, Joh. 20. v. 19. Esa. 27. v. 4. Eph. 1. v. 6. summa: Nunc facta est salus, & virtus & Regnum Dei nostri, Apoc. 12. v. 10.

3. *Per Christi processione.* Præcedet enim vos, in Galilæam, ibi eum videbitis sicut dixit vobis. Quo ipso respicit promissionem, Matth. 26. v. 32. quæ impleta est in monte Galilææ, Matth. 28. v. 16. ubi visus

est, plus quam quingentis fratribus simul, 1. Cor. 15. v. 6.

Christus similiter præcessit nos

1. *In resurrectione*, factus primitia dormientium, 1. Cor. 15. v. 20. Ideo inquit Leo: Quo præcessit gloria capitis, eo sequetur & spes corporis, Joh. 14. v. 20.

2. *In adscensione.* Ubi notas nobis fecit vias vitæ, Psal. 16. v. 11. & locum paravit, Joh. 14. v. 2. ubi cum Electis & Angelis habitemus, 1. Cor. 2. v. 9.

3. *In exaltatione.* Sedet enim ad dexteram Dei, Eph. 1. v. 21. In æterna gloria, Luc. 24. v. 26. ad quam licet nemo Angelorum pertingere valeat, Hebr. 1. v. 13. attamen nos quoque confortes gloriæ suæ facturus est, Joh. 17. v. 24. & quando veniet ad iudicium in nubibus cæli, nos quoque sedebimus super thronos, judicantes duodecim tribus Israël, Luc. 22. v. 30. 2. Tim. 2. v. 18. Apoc. 2. v. 21. Fiat id per Christum Jesum, Amen.

DOMINICA QUASIMODO- GENITI.

Evangelium, Joh. 20. v. 19. - 29.

EXORDIUM.

Prasens Dominica antiquitus appellata est Quasimodogeniti. Item Dominica in albis. Utrumque inde est, quia Christus per mortem, & consequentem resurrectionem suam, nos regeneravit in spem vivam, 1. Petr. 1. vers. 3.

Quemadmodum igitur mater angore afficitur, dum fœtum suum pariat, ideo dolens clamat in doloribus suis, Esa. 26. vers. 17. Sic & CHRISTUS magno dolore percussus est, dum regenerationem hanc consummavit. Hinc ipse ait: *Servire me fecisti in peccatis tuis: præbuiisti*

h h 3

miki